

AKTUELT

av

L. G. TERRAY

Skolemisjonen i Israel i faresonen?

Overrabbineren i staten Israel har tidligere i år offentliggjort et budskap hvor han henledet oppmerksomheten på det forhold at to tredjedeler av barna i landet var uten religionsundervisning. Dette ville få skjebnesvangre følger, uttalte han, fordi dette var tegn på at man ville basere oppdragelsen av landets ungdom på fullstendig neglisjering av jødedommens religiøse grunnlag.

Omkring det jødiske nyttår, i september måned, ble det så startet en kampanje, også inspirert av overrabbinateet, for å få jødiske barn bort fra misjonsinstitusjoner. Kampanjen føres hovedsakelig ved hjelp av plakater som oppfordrer til å gi til fondet Keren Yeldenu (Våre Barns Fond). Dette fond har til formål å plasere jødiske barn som går på kristne skoler, i jødiske omgivelser. Tidsskriftet *Time* gjengir en slik plakat i sitt nummer av 10. oktober.

Det er bare en liten prosent av barna i Israel som går på kristne skoler (1500 av 300.000). Det er hovedsakelig fattige foreldre som sender sine barn dit, fordi disse skoler underviser gratis, mens det ved statens skoler må betales skolepenger. Men de kristne skolene tiltaler også ved sin høye standard og ved sine ekstratimer utenom skoleplanen. Noen av de kristne skoler har fransk som undervisningsspråk og gir f. eks. gratisundervisning i pianospill, maskinskrivning og liknende.

Hvorvidt bevegelsen vil få alvorlige følger for misjonens skolevirksomhet, er ikke godt å vite. For to år siden ble det av overrabbinateet satt i gang en atskillig alvorligere kampanje mot den kristne misjonsvirksomhet, dog uten at den fikk noen følger (jfr. NOTM 1953, s. 195 f.). Men i alle tilfelle er det fare for at Våre Barns Fond vil trekke en del av barna bort fra de kristne skoler.

Burma — ny norsk misjonsmark?

På møtet som Det lutherske verdensforbunds misjonskomité holdt i Järvenpää i sommer, ble Santalmisjonen anmodet om å sende misjonærer til Burmas hinduistiske befolkning. Tidligere har Buddhist-

misjonen undersøkt muligheten av å begynne virksomhet blant buddhistene som utgjør størsteparten av befolkningen i Burma, ca. 16 av 18 millioner (se også generalsekretær Thelles artikkel annet steds i dette nr. av tidsskriftet).

Hinduenes tall i Burma er ca. 1 million. En stor del av dem er indere som kom til landet under de store utvandringsbølger i forrige århundre.

Da slaveriet ble opphevet i Det britiske samveldet i 1830-årene, ville plantasjeeierne overalt i de britiske koloniene skaffe seg ny, billigst mulig arbeidskraft, og til dette brukte de portugisere, kinesere og indere. Da begynte den indiske masseutvandringen, først og fremst fra Indias fattigste strøk, fra Madras-distriktet og fra Vest-Bengal. Etter kontraktens utløp fornyet de aller fleste den gang på gang.

I dag er det i alt 2.000.000 indere som bor i andre land. De har en organisasjon som arbeider for å ivareta deres kulturelle interesser, Council for Indians Abroad. Organisasjonen har sitt hovedkvarter i London, med en indisk lege som sekretær.

Inderne i Burma har blandet seg sterkt med den opprinnelige befolkningen i landet, men enkelte steder har de bevart både sitt språk og sin religion. I tilfelle vil da Santalmisjonens arbeid i første omgang konsentrere seg om de hindugruppene i Burma som har bevart sitt morsmål fra India.

Burmas statsminister om misjonen

Det er en kjent sak at Burmas statsminister U Nu er en «bekjennende buddhist» og en ivrig propagandist for sin religion. Hans tale på Bandoeng-konferansen i vår var et tydelig bevis for det (jfr. NOTM 1955, s. 185 f.). Under sitt besøk i Sambandsstatene noen uker senere oppfordret han amerikanske studenter til å komme til Burma og bli overbevist om buddhismens sannhet.

Det er derfor av stor interesse å lese hans budskap til Det nasjonale kristne råd i Burma. Rådet hadde sitt årlige møte i Rangoon i høst, og statsministerens budskap er gjengitt i *Calcutta-avisen Hindusthan Standard*.

U Nu uttalte sin store anerkjennelse av det selvoppofrende arbeid kristne misjonærer hadde utført i undervisning, legegjerning og sosialt arbeid, selv i de mest bortgjemte traktene av Burma. Han selv hadde hatt stor mistro til misjonærer, men var meget glad for at en rekke misforståelser var blitt oppklart under en samtale han hadde hatt med en av den anglikanske kirkes biskoper. Han hadde bedt biskopen om tilgivelse og kom til å like både ham og andre kristne. Til slutt oppfordret U Nu alle kristne om å «bannlyse mistroen og arbeide i toleransens ånd».

Burmas kristne råd omfatter alle landets evangeliske kirker og misjoner og representerer 600.000 kristne. Landets befolkning er, som nevnt, ca. 18 millioner.

Islam i Afrika

Fra en reise gjennom 10 afrikanske land forteller den indiske metodistlederen D. Ebricht at Nigeria uten tvil vil bli brukt som strategisk utgangspunkt for Islams erobringsskamp for Afrika.

I Ibadan ble den første kristne kirke bygget for hundre år siden. Da fantes det ennå ingen muhammedanere i byen. I dag er det 200.000 av dem. Kristendommen har også gjort fremgang, takket være det organiserte misjonsarbeidet, skoler, institusjoner, stipendier til studenter, evangeliske kampanjer osv. Men Islam for sin del har ikke ofret noen ting til slikt arbeid og har vokset enormt likevel. Det er noen som spår at Islam snart vil erobre landet.

Årsaken til den store fremgangen er sikkert den at Islam tillater skikker som er utenkelige i kristent miljø. Polygamiet blomstrer fortsatt under Islam, og tam-tam-trommene og de hedenske dansene er også tolerert. Afrika er tam-tam-trommenes og dansenes verden. Den som fortsatt gir disse fritt spillerom, vinner Afrikas gunst, sier Ebricht.

Islams utbredelse er selvsagt også et politisk spørsmål. Et muhammedansk belte fra Nigeria gjennom hele Afrika, sammen med Det nære Østen helt til Pakistan vil bli en betydelig politisk faktor. Den katolske kirke skal ha innsett dette. I hvert fall har aviser i Nigeria gjengitt meldinger om at representanter for Vatikanet og Islam hadde drøftet mulighetene av en felles front mot kommunismen.

Men Islams fremgang er først og fremst et misjonsspørsmål. Og artikkelforfatteren spør seg selv om ikke den rette misjonsstrategi mot Islam i Afrika ville være å anvende noen av de samme metodene som Islam selv bruker: omvandrende «misjonærer» som lever av folks gjestfrihet eller preker i sin fritid ved siden av sitt yrke, — på «paulinsk» vis.

Katolsk misjon i går og i dag

En av de ledende skikkelser innen den katolske verdensmisjon, professor i teologi ved Münster Universitet, pater Th. Ohm, holdt i sommer på et tysk katolsk prestemøte et foredrag med titelen «Den katolske verdensmisjon — i går og i dag».

I foredraget, som er gjengitt i Zeitschrift für Missionswissenschaft und Religionswissenschaft, gir professor Ohm en dyptpløyende analyse av situasjonen på misjonsmarkene i dag, og av de store forandringene som har funnet sted i løpet av de siste 15—20 årene, når

det gjelder misjonsmarkenes omfang, de fremmede religioner, misjonsarbeidets organisasjon, misjonsmetoder osv.

De konklusjonene han trekker av den nye situasjonen, lyder til dels godt kjent også i evangeliske ører. De samme problemene har jo vært drøftet og drøftes fremdeles også i den evangeliske misjon, som for en stor del kommer til de samme resultatene. Ganske interessant er professor Ohms krav om at misjonen i den forandrede situasjonen først og fremst må konsentrere seg om *forkynnelsen*, først deretter kommer den sosiale hjelpevirksomhet, skoler og kulturarbeid. Kjent lyder også hans sats om at de «innfødte», og blant dem også de *lege* krefter, må oppdras til misjonsarbeidet, fordi uten dem og deres medvirkning kan det ikke være tale om misjon i dag. På disse to punkter er vel katolsk misjonsteologi kommet ganske nær det evangeliske synet på misjonen.

Men interessante er også de konklusjoner som i hele sin legning er typisk katolske. Således når han oppfordrer til at «hele det kirkelige liv» bør få en form som vinner og overbeviser. «Kirken blir som kjent ikke bedømt etter sine fundament og sitt innhold, men etter sitt utseende.» Og for misjonens resultater er til syvende og sist «kirkens 'utseende' (Gesamterscheinung) viktigere enn misjonærenes preken».

Det typiske ligger her først og fremst i den sterke betoningen av kirkens betydning, som er så karakteristisk for den katolske teologi. Og dernest skinner en klar «theologia gloriae» igjennom, når professor Ohm spør om vi har latt «den av Jesus Kristus stiftede religion» virke tilstrekkelig sann, skjønn, sentral, saliggjørende på dem misjonen arbeider iblant.

Etter evangelisk oppfatning er det som fører misjonens sak frem, ikke den kirke som ser «sann, skjønn, sentral, saliggjørende» ut, men den tale om korset som er en dårskap for verden, men en Guds kraft for dem som blir frelst.

Tall som taler

Annet steds i dette nummer av tidsskriftet finner vi Norsk Misjonsstatistikk for 1954. Bak de lange rekker av tall skjuler seg en mengde interessante kjensgjerninger om norsk misjon.

Det er skjedd en bemerkelsesverdig forskyvning i norsk misjonsarbeid rent geografisk. I 1948 arbeidet to tredjedeler av de norske misjonærene i China. Siden dørene til China ble lukket, er Afrika rykket frem fra annen til første plass med 322 misjonærer (i 1948 var tallet 180), — dette uten Madagaskar. Så kommer Madagaskar med 149, India med 115, Japan med 81, Formosa og Hongkong til-

sammen med 40 norske misjonærer. De resterende 70 er fordelt over forskjellige andre misjonsfeltet.

Det er også tall i statistikken som kan virke alarmerende, særlig for norsk luthersk misjon. Selskapene i Den norske kirke og Den evangelisk-lutherske frikirkes misjon hadde i 1954 tilsammen 506 misjonærer, samtidig som deres inntekter utgjorde 11 millioner kroner. Sammenligner man disse tall med tallene fra 1939, viser det seg at misjonærenes tall i løpet av de siste 15 årene har gått *tilbake* med 33, samtidig som inntektene *steg* til det tredobbelte. Man bør dog ta i betraktning den alminnelige stigning i prisnivået både hjemme og ute. Og den vesentligste årsak ligger i at i løpet av de siste 15 år har norsk luthersk misjon utbygget mange av sine institusjoner, måttet investere store summer i sitt nybrottsarbeid på de nye feltene og gitt «innfødte» arbeidere større plass i misjonskirkenes liv og virke. Forskyvningen i tallene kan derfor neppe uten videre bli betraktet som svekkelse i norsk luthersk misjonsinnsats.

Når det gjelder de frie samfunns og samkristne foretagenders misjonsarbeid, er det fortsatt pinsevennene som gjør den største innsats med sine 145 misjonærer og en misjonsinntekt på en halv million kroner.

Nytt fra Egede Instituttet

Egede Instituttets leder, dosent O. G. Myklebust, ble i høst valgt til medlem av Det tyske misjonsvitenskapelige selskapet (Deutsche Gesellschaft für Missionswissenschaft), i anerkjennelse av særlige fortjenester på misjonsvitenskapens område. Selskapet ble grunnlagt i 1918, og blant grunnleggerne var de kjente misjonsvitenskapsmenn Julius Richter, Carl Mirbt, Johannes Warneck, Martin Schlunk og andre.

I løpet av sommeren og høsten hadde Egede Instituttet besøk av flere utenlandske misjonsforskere. I august var den tidligere leder for det kjente misjonsforskningsbiblioteket i New York, dr. R. Pierce Beaver, Instituttets gjest. Han har fra høsten av overtatt misjonsprofessoratet ved Universitetet i Chicago. Dessuten fikk Instituttet besøk av domkyrkokomminister teol. dr. Herman Schlyter, Lund, og redaktøren for *The International Review of Missions*, J. E. Bingle, London.

I januar neste år feires 10-års «jubileet» for opprettelsen av Egede Instituttet. Flere misjonsledere og -forskere fra inn- og utlandet vil tale ved den tradisjonelle «Egede-uken» som holdes i slutten av januar og de første dagene i februar.